

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Šifte tsadiqim

Lerner, Pinḥas <mi-Dinovits>

<ץיבונידמ> סחניפ

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 5681 [1920 oder 1921]

חלש

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9418

אחרן כליוואנר ז"ל ציאר אונזר ולקחהי
 חכס אחד ונעיר וטנים ונושפחה וגו' קשה ונה ויקרי
 נושפחה אי ונושפחה כשונה ע"ד אונזר ונושפחה ונושפחה
 הלא בכל העיר יולא יוחר וטנים וקלטה ונושפחה
 ואיך יולדק החשבון להיות אחד ונעיר ונושפחה טנים
 ואי ונושפחה קרוי שצט הלא בכל שצט יולא יוחר
 ונטלטים עיר ואיך יולדק החשבון אונס הכונה הוא
 כטיצוא ונטיח לדקיו צ"צ יבא חחלה אליהו ז"ל לבשר
 הבטורה והנה על אליהו ז"ל יש פלוגתא ואיזה
 נושפחה צא כדליתא צט"ס לזה לא נקרא על סם
 הנושפחה רק אחר העיר אליהו השצטי אליהו הגלעדי
 כי לא מדע יחוסו אונס ונטיח לדקיו השטי ונטיחין
 נטיחין דוד ונטיחין בן יוסף נקראים על סם הנושפחה
 והם מדעים יחוסו וז"ל אחד ונעיר וטנים ונושפחה
 אחד ונעיר זה אליהו ז"ל וטנים ונושפחה הם תרין
 ונטיחין עכ"ל הקדוש ונה שאמר הרב הלדוק וכו'
מברדיטשוב ז"ל הכיל טעם ציאת אליהו
 לפני צא יום הגדול והמורא כדי לבשר טיחא להם
 הכנה לקבל פני ונטיח לדקיו עכ"ל כן אונזר רז"ל
 חייב אדם להקביל פני רבו וכו' ואחא לידן כיווא
 ציה צטס הרב הגאון וכו' ר' **העשיר** ז"ל הא
 דאנזר ז"ל חייב אדם להקביל פני רבו צרגל מדכתיב
 ודוע את הולכת אליו לא חודש ולא שצח וכלל וכו' וקשה
 דהא לא מכר בכחצו רק חודש ושצח ונטיח לנודו רגל אונס
 יוצן על פי אונזר ז"ל דליתחא לא תיזל לצי רב שונא יחט
 צה החלונידים עיניהם רק ציווא דנופגרי רצון שאו איך
 החלונידים צצית רצון ולפי זה כך שיעור הכחצו ודוע את
 הולכת אליו הלא ליתחא חסורה לילך לצי רב לא חודש ולא
 שצח דנחודש ושצח שרי דאז ונופגרי רצון ונדלח הזכיר גם
 רגל דגם אז ונופגרי רצון הלא שונע וניכה דחייב אדם
 להקביל פני רבו צרגל דאז החלונידים ונקוצלים להקביל
 פני רצון עכ"ל :

וזה כשונע שונסה לא היה ונושכל צורים צטעה שהיה
 אחרן ונושכל דל"כ דטיחה הקחכלו צפעס אחד
 ונה כפטך קשה חס היחה ונלרעה צטעה הקחכלות
 ונה ח"כ למה לי דכתב ויפן אחרן להורות לנו חידוש
 דדוקא צטעה פתח ונושכלות אחרן היחה ונלרעה
 דהא גם צוטה הוי חידוש זה וחי צטעה הקחכלות
 ונה לא היחה ונלרעה איך ילוייר צצטעה הקחכלות
 אחרן היחה ונלרעה הלא צפעס אחד הקחכלו שטיח
 וא"כ ונו"כ איך שהיחה צטעה הקחכלות ונה היחה
 קשה או שלא יולדק תיצח ויפן אחרן אי שלא
 יולדק תיצח והנה ונלרעה והצן כחצתי זה לאפוקי
 ונה ששונעתי ונופרטים צענן אחר והנה ונה שדרש
 רז"ל ויפן אחרן והנה וריס ונלרעה צצטעה פתח
 אליה היחה ונלרעה וכו' חפ"ל הוכיחו זה להיות כו
 צכל ונקים שנאמר והנה מופל על דבר שלא כודע קודם
 לכן כונן הצעה"ע ז"ל צפרטה חזיע צפסיק והנה
 הסנע ונחונה שהיה סגור עד עתה ועתה נחגלחה הסנע
 לזה אונזר והנה הסנע וגו' ע"ש וכונו והנה הוא ללח
 וכן צכאן לונר והנה וריס ונלרעה שונשונעו שנחגלה
 עכשיו ונה שלא היה קודם וטיעור הכחצו עז"ה ויפן
 אחרן והנה ונלרעה פירש צכל פנה ופנה שפנה אחרן
 אליה והנה נחגלחה צה הלרעה ונה שלא היה קודם
 פתח אליה הא לנודת שצין כל פניה ופינה פרתח
 הלרעה :

שלח

השמנה הוא חס רזה היס צה עץ חס אין וגו'
 כפל בלישטיה רונז דהגס לקיים אדם
 תרי"ג ונלח ולעסוק צחורה יונס ולילה הוא דרך כבוטה
 וכלולה ועוז צודאי וזהו השוננה וי"ו אינו דיונה לעוסק
 צפטעה ועוטה דרך ונלח חנשים ונלונדה צלי ידיעת קודה
 לנני שעוסק צנולות וצלינוד צכוונת רזי החורה וזהו חס
 רזה ועד"ז היס צה עץ ע"ד עץ חיים היא לנחזיקים צה
 ועוז עוז הדרך הזה אצל יש צחינה לנעלה ונה והוא
 לצא לנודריגות אין צחינה נעלונה ונאין כל חי ונעירין אינן
 דנושחכחין וזסו חס אין ולזה היה לריך לשלוח חנשים לדיקים
 וגדולים חסו שלח לך לדעתך הייטו חלדך עונס הדעה
 סלך צקוד עשר ולא אחד עשר כי הדעה ונלטרפות עם
 כולס ודא ציה כולא ציה כמדע ונחצתי האר"י ז"ל :

ויאמר אליהם עלו זה צנגצ ועליתם את ההר וגו'
 חפ"ל דרונז צזה לפי דצריהם ז"ל
 שאנזר צפסיק וסם חצרון לפנים קרית ארצע (יהושע יד)
 האדם הגדול צענקים הוא והארץ שקטה וננלחונה רש"י
 ז"ל האדם הגדול צענקים הוא אצרהם אצינו הוא
 שגרם להם שחארץ שקטה וננלחונה ארצעים שנה
 שכתעכצו

והעולקי והכנעני יושב צעמק וכו' וירדו לענה לארצו לישראל עכ"ל
ועתה יגדל כל כח ארצו כאשר דברה לאמר
 די ארץ אפים וגו' ז"ל קה"ק אה"ח ז"ל ים
 להעיר א' אומר ועתה צ"א אומר יגדל וכו' וכו' וכו'
 א' זה דבר שבו יגדל עוד ולא מליט עשה דבר צעמק
 זה להגדל ג' אומר כל אס הכוונה הוא עתה הלא
 אומר עתה יגדל ואם לשון צקסה לעה לא הקדימה ד'
 אומר כאשר דברה וכו' ד"ב ד' והיכן דבר ה' חיצה
 לאומר לעי' אומר הדברים אכן ללד שכתבם ונשא
 צעמק הכסועה וכו' ופרט זה אומר ד' אליו לאמר
 לישראל והוא ונאמר דברה לאמר ואומר כל פ"י עתה
 וכפל לומר צ' פעמים עתה יחזיר עפ"י דבריהם ז"ל
 און ועתה הלא הסובה ולפי שאמר וקסה לפני ד'
 דברים שאין כדאי לאמר אל הארון הגם שהיה אומר
 דברי סעכ"ס ולא דברי עלמו ח"ו אעפ"כ וכו' : הוא
 ונאמר עתה עכ"ל הקדוש ואפ"ל עוד שהכתוב יבאר
 עפ"י דבריהם ז"ל (ר"ה ז') צפסוק ויעבור ד' על
 פניה ויקרא וגו' הגיע טעה שחראם צכזדי ונה
 שארקה אותך לראות ולפי שאני רולה ולריך לנודך
 קדר חפלה וכו' וכסדר שאחה רוחה אותי ונעטף
 וקורא י"ג מדות הו' ונלמד חס ישראל לעשות כן וכו'
 עכ"ל הרי דהקצ"ה צעמק ד"ב וכו' לישראל שיאמר
 ה"ג נודת ככל עת לרסם חסו טענת ונשא צאומר
 ועתה יגדל כל כח וגו' כאשר דברה לאמר ד' ארץ
 אפים וגו' פ"י עשה כונו שהצטעה אחה צעמק ודברה
 לאמר פ"י עשה לישראל אומרים ד' ארץ אפים וגו'
 והיו מזכירים לפיכך ה"ג נודת צעה החפלקס לפיכך
 ונלח לאמר חחר על ישראל כלומר שהישראל יאמר ד'
 ארץ אפים וגו' ונחייט צ"ל קוסיות הקספר או"ה
 ד' והיה אז יאיר דעלה לאמר חחר אל ונשא וסיפור
 הכחוצ עז"ה כאשר דברה לי לאמר לישראל עפ"ן זה
 הקוד של ד' ארץ אפים ונלחתי רנו מזה צוה"ק
 פרשה ז' ע"ש אז יאמר אחרי שאמר לי ד' כאן עד
 חנם ינלחתי וגו' וצא למוטע למטה ולהתפלל היותו
 נורה גדל ההקפדה על יחולאים פעם אחר פעם
 וחס ונשא על עלמו להיות ונעריח כ"כ לפני ד' והנלח
 שאמר אצרהם צהתפללו על צני קדום אל כל יחר
 לאדני ואדרבה וגו' וכח"צ אל כל יחר לאדני ואדרבה
 חך הפעם וגו' היותו נורה קורצית דברים ותחמונים
 לפני העקום צ"ה ונרבה חרון אף כי אינו והמוסר
 להטריח כ"כ לפני המלך וכונש כי אלהים צעמים
 וגו' ע"כ יהו דצריך ונעשים וגו' וכבר היו צידם קרחן
 שליטי צעבל יחל ונשא צנתחונכים וחסלל ונשא ויירא
 ונשא שלא ירסם אף על סתו מעריח לפני כ"כ

ל"ה

טו

והעולקי והכנעני יושב צעמק וכו' וירדו לענה לארצו לישראל עכ"ל
 ונאמר עתה עכ"ל הקדוש ואפ"ל עוד שהכתוב יבאר
 עפ"י דבריהם ז"ל (ר"ה ז') צפסוק ויעבור ד' על
 פניה ויקרא וגו' הגיע טעה שחראם צכזדי ונה
 שארקה אותך לראות ולפי שאני רולה ולריך לנודך
 קדר חפלה וכו' וכסדר שאחה רוחה אותי ונעטף
 וקורא י"ג מדות הו' ונלמד חס ישראל לעשות כן וכו'
 עכ"ל הרי דהקצ"ה צעמק ד"ב וכו' לישראל שיאמר
 ה"ג נודת ככל עת לרסם חסו טענת ונשא צאומר
 ועתה יגדל כל כח וגו' כאשר דברה לאמר ד' ארץ
 אפים וגו' פ"י עשה כונו שהצטעה אחה צעמק ודברה
 לאמר פ"י עשה לישראל אומרים ד' ארץ אפים וגו'
 והיו מזכירים לפיכך ה"ג נודת צעה החפלקס לפיכך
 ונלח לאמר חחר על ישראל כלומר שהישראל יאמר ד'
 ארץ אפים וגו' ונחייט צ"ל קוסיות הקספר או"ה
 ד' והיה אז יאיר דעלה לאמר חחר אל ונשא וסיפור
 הכחוצ עז"ה כאשר דברה לי לאמר לישראל עפ"ן זה
 הקוד של ד' ארץ אפים ונלחתי רנו מזה צוה"ק
 פרשה ז' ע"ש אז יאמר אחרי שאמר לי ד' כאן עד
 חנם ינלחתי וגו' וצא למוטע למטה ולהתפלל היותו
 נורה גדל ההקפדה על יחולאים פעם אחר פעם
 וחס ונשא על עלמו להיות ונעריח כ"כ לפני ד' והנלח
 שאמר אצרהם צהתפללו על צני קדום אל כל יחר
 לאדני ואדרבה וגו' וכח"צ אל כל יחר לאדני ואדרבה
 חך הפעם וגו' היותו נורה קורצית דברים ותחמונים
 לפני העקום צ"ה ונרבה חרון אף כי אינו והמוסר
 להטריח כ"כ לפני המלך וכונש כי אלהים צעמים
 וגו' ע"כ יהו דצריך ונעשים וגו' וכבר היו צידם קרחן
 שליטי צעבל יחל ונשא צנתחונכים וחסלל ונשא ויירא
 ונשא שלא ירסם אף על סתו מעריח לפני כ"כ

העולקי והכנעני יושב צעמק וכו' וירדו לענה לארצו לישראל עכ"ל
 ונאמר עתה עכ"ל הקדוש ואפ"ל עוד שהכתוב יבאר
 עפ"י דבריהם ז"ל (ר"ה ז') צפסוק ויעבור ד' על
 פניה ויקרא וגו' הגיע טעה שחראם צכזדי ונה
 שארקה אותך לראות ולפי שאני רולה ולריך לנודך
 קדר חפלה וכו' וכסדר שאחה רוחה אותי ונעטף
 וקורא י"ג מדות הו' ונלמד חס ישראל לעשות כן וכו'
 עכ"ל הרי דהקצ"ה צעמק ד"ב וכו' לישראל שיאמר
 ה"ג נודת ככל עת לרסם חסו טענת ונשא צאומר
 ועתה יגדל כל כח וגו' כאשר דברה לאמר ד' ארץ
 אפים וגו' פ"י עשה כונו שהצטעה אחה צעמק ודברה
 לאמר פ"י עשה לישראל אומרים ד' ארץ אפים וגו'
 והיו מזכירים לפיכך ה"ג נודת צעה החפלקס לפיכך
 ונלח לאמר חחר על ישראל כלומר שהישראל יאמר ד'
 ארץ אפים וגו' ונחייט צ"ל קוסיות הקספר או"ה
 ד' והיה אז יאיר דעלה לאמר חחר אל ונשא וסיפור
 הכחוצ עז"ה כאשר דברה לי לאמר לישראל עפ"ן זה
 הקוד של ד' ארץ אפים ונלחתי רנו מזה צוה"ק
 פרשה ז' ע"ש אז יאמר אחרי שאמר לי ד' כאן עד
 חנם ינלחתי וגו' וצא למוטע למטה ולהתפלל היותו
 נורה גדל ההקפדה על יחולאים פעם אחר פעם
 וחס ונשא על עלמו להיות ונעריח כ"כ לפני ד' והנלח
 שאמר אצרהם צהתפללו על צני קדום אל כל יחר
 לאדני ואדרבה וגו' וכח"צ אל כל יחר לאדני ואדרבה
 חך הפעם וגו' היותו נורה קורצית דברים ותחמונים
 לפני העקום צ"ה ונרבה חרון אף כי אינו והמוסר
 להטריח כ"כ לפני המלך וכונש כי אלהים צעמים
 וגו' ע"כ יהו דצריך ונעשים וגו' וכבר היו צידם קרחן
 שליטי צעבל יחל ונשא צנתחונכים וחסלל ונשא ויירא
 ונשא שלא ירסם אף על סתו מעריח לפני כ"כ

שלו חסובה ונאחד צעירי הקב"ה חבל צעירי שנוצח
 חנניה חין זה חסיונות כל כך כי דרך עמי נורוז
 שצדק לבו וגודל הכנענות להציל כפרה ובעולה שהיא
 נחיתה דורון היא באיפוך צעירי הדורון חסוב ונאחד
 כפרש"י ז"ל בויקרא ופסג כי הקריב ונחה ווי דרכו
 להסתדב ונחה עמי אונר הקב"ה ונעלה חכי עליו פליח
 הקריב נפשו חבל בעשיר חין זה חסיונות כל כך בהצילו
 חיוני לזה חנניה העוף שהוא דרכו של עמי שאיח חסובה
 כל כך היתה לנעשה חבל עולה העוף שהוא של עמי
 הסודרון שלו חסוב סיה לנעלה חבל עולה חסובה שהוא
 חיוני של עשיר שאינה חסובה כל כך סיה לנעשה
 ונחנניה חסובה שהוא קרבן עשיר שצאה לכפרה על חנניה
 עשיר בחינה נסוה ואשריו שטוח אל לבו חנניה וחסוב
 הוא צעירי הקב"ה לכן היתה לנעלה ונחנניה לרמן
 לפי ד' יצדק ויהקדש כלם :

קרה

יקרא קרה צן ילכר וגו' תרגום וחפלב קרה הרב
 הלדוק וכו' מאפמא כי כי ללדוק יש
 יכ צחי נעטע ונאחננח ע"ד חין לדיק צארן וגוה
 להרשע יש ג"כ קלת ונעטוב מאלל דהרשעוה אלל הלדוק
 וי כגר וכן העוב אלל הרשע סוי כגר וכשהרשע נודר
 אל הלדוק עתק טעל חלק הוהננח ונלדוק ואלדוק
 טעל חלק הקדושה נהרשע ווא נפרד הרשע לגמרי
 הלדוק חין ציניס דרך שייכות כלל וכלל ו"ח ויקח
 קח לחלוק על ונשה וזה וחפלב לגמרי כו עכ"ל
 הקדוש :

יאמר ויקח קרה וגו' תרגום וחפלב קרה שהנדיל
 עלמו ונעטוב לגמרי חס אונר ז"ל שלקח עקח
 לעלמו ולזה ויוצן אונרס ז"ל וזה טעל חלקו וקלק
 נצרו וכו' וכי הלדוק ויחנני ונשה שאינו של חין
 נעול חלק חצירו חונס ונחונת רוב זכות והחלחלות
 ונורו והסתדרותו כל הניטולין נהרע ונוולח נחצר
 הרשע כל חלק העוב ונשאר אלל הלדוק השואב אותו
 חנינה חין השואבנה ולקוחה קרה סיה ונל שראה
 עלמו ויחוס וכן של קדוסיס צן ילכר צן קהת
 לוי ולזה גאה לבו ונאחד ורלה ליעול חלק חצירו
 ונס לח וזה ונעל חלקו וכו' וזה נאצד הוא וכל
 לו וצאונת חינו הוא הנדה אלל זאה חקת התורה
 ס כי יונה צאחל שנוניס עלמו עליה כאונרס ז"ל
 פיל עלמו כאצוב וגם ונציח עץ ארו ואונר ז"ל לנשה
 חנניה כארו יציל אצוב להספיל עלמו כאצוב ו"ח לנשה
 יציל ארו כלל חונס ונלד שחא זחא לא סגי
 עמויס לריך הדבר ע"ד ונגה לבו בדרכי ד' ועיין
 ונלרע ונשה חנניס צקס ה"צ הלדוק וכו'

מאפמא

אלסי מאפמא כו על פסוק וזה הסתן
 ויכרה לדתן ואצירס בני אליאז ויאמרו לח נעלה
 וגו' נהרצו הלדוק וכו' מאפמא כי
 קשה דצני חליאז ויורה כי ידענו ויקידס מצני חליאז
 סיו גם ואונרס לח נעלה ולא אונרו לח כלך חולמ
 ונלמסומח חונס נשה רציני חוהצ ישראל חלס להעלוחס
 נעווקי חסוונס רצח ולכוחס לחיות נערה נסוונס
 עד שפחפח טונס פלח יסיו נקראיס צקס דסן ואצירס
 הדונוי לצחוכו הרע רק יסיו נקראיס צני חליאז
 על שס חציהס הלדוק לחיות ויחוסס חסרו ו"ח
 ויקרא נשה לדתן ואצירס צני חליאז קרח לחס צני
 חליאז סדי צצשינו השס יחא לחס עליה ויחעלה
 ויודך נסוונס : וזה סיצו לח נעלה חין רלורינו צזה
 העילוי וכרלות נשה כן סאוונרס צפיהס שאינס חוליס
 צעילוי וזה שפט גדל ירידחס צעוקי דחסווי וססוב לח
 יחא לחס זכות והלחלחן הנעוה לכן אונר אל ד' אל
 חפן אל ונחחס וגו' וכל זה נאחננח ישראל ורלה
 להפריד הרע ונשה וצ עכ"ל הקדוש :

רב לכס צני לוי וגו' היינו שחחם גוחתים הונעע
 נכס כי הצדיל ד' וגו' פי' וכי נחונעטו לצבכס
 צעירי עלמויכס צוה סצוסיס שהצדיל ד' חחכס הלח
 צאונת רחוי לכל ווי סיקרצ אותו ד' לחיות ונעטע ועכו
 צעירי עלמוי וכל ווי שהסקרצותו יותר גדול להס"י יותר
 ויותר יס לו לחיות עכו וספל ע"ד אונרו לח ונרובכס
 וכל העוויס חק ד' צכס כי חחס הונעע ואונרו ז"ל
 (צרכת ל"ד) כסן גדול ונחחוח סוף כל צרכה ונלך כוון
 שהסתחוס שוב חינו עונד וכו' ו"ח נשה לקרח הונעע
 ונכס פי' וכי להונעע לצבכס צזה ונעשיחס עכויס
 ונעפליס צעירי עלמויכס צזה שהצדיל ד' הלח חרצח
 נעשיחס צזה גיוחתיס וזהו רצ לכס וצקסחס גם כחוסה
 ולנוה לכס כחוכה כי יש לחוס שצחס חעלי למדכונת
 כסונס יותר חסיו גוחתיס חבל חסרן רחוי לו לחיות
 כסן כי חסרן נה הוא ועליו צעירי עלמוי כי כל סונדרונות
 והסקרצות להס"י הוא צח רק ונודת הספלות ע"ד אונרו
 אל הסריס חשח עיני ודחיתו סכצחה סר סיכג ונלד
 ספלותו וזה חציוחי שונאין יצח עזרי ונחחי חין והוא
 אונרו לנשה חרלדון סריס צצמויס ואונרו ז"ל [ונלדק]
 כולכס צצמויס צעלי ונננין כי סהר חונד חלהיס ונחונת
 לסצחו שיפצ לו צפני עלמוי ולא עלחס בדעתו לצח ליוסן
 עליו חורה ונלד זה חונד חלהיס ונחרו ונעעלה וזה

בנוסחא חנה הונעע ונכס כי הקריב ד' וגו' כלומר
 חנה הונעע והספלה ונעמס צח לכס
 וזה סדי הקריב חכס חלני חרצח וזה לנח לכס
 הגבוה